

Otázky ke gramatickému testu.

Obsah

1 Handout.....	1
2 Handout.....	1
3 Handout.....	1
4 Handout.....	1
5 Handout.....	2
6 Handout.....	2
7 Handout.....	2
8 Handout.....	2
9 Handout.....	2
Extra.....	2

1 Handout

1. Co je to evidencialita? Které informace běžně v jazycích světa vyznačuje? Jaké prostředky máme pro vyjádření evidenciality v češtině?
2. Vyjádřete jaký čas může vyjadřovat přípona *-miş*, pokud jde: a) o sponovou příponu; b) o slovesnou příponu? Pokud by v holé větě nebylo jasné, který čas přípona *-miş* vyznačuje, čím je možné čas specifikovat?
3. Uveďte tři různé případy použití přípony *-miş*. Uveďte příklady.

2 Handout

1. Vyberte si libovolné sloveso a uveďte odpovídající tvary: „prý dělal, prý dělá, prý bude dělat, prý dělává“ (aorist).
2. Vyčasujte libovolné sloveso podle osoby a čísla ve tvaru aorist+*miş* (kladný i záporný tvar)
3. Co vyjadřuje reduplikovaná přípona *-mişmiş*?

3 Handout

1. Turečtina používá morfém *-ebil* pro vyjádření široké škály významů, které to jsou (vyjádřete třeba českými slovesy)?
2. Pomocí kombinace *-ebil* se kterým časem vyjadřujeme význam „moci“ nejčastěji? Jak vypadá tento tvar v minulém čase?
3. Uveďte na libovolném slovese tvary *-ebil* a *-eme* kombinované s následujícími časy: aorist, přítomný čas, minulý aorist, minulý čas, budoucí čas

4 Handout

1. Jak vypadají tvary dlouhého infinitivu ve všech pádech (+ instrumentál)? Uveďte příklady tří různých pádů v jednoduchých větách.

2. Jaký je rozdíl v použití dlouhého a krátkého infinitu v závislosti na agensu (~podmětu)?
3. Uveďte šest příkladů lexikalizace infinitivních přípon (od každé alespoň jeden).

5 Handout

1. Uveďte příklady vět s konverby *-ip*, *-erek* a *-e -e* s jejich překlady.
2. Jakým způsobem lze převést větu obsahující konverbum *-ip* do souvětí bez konverba?
3. Pro které z následujících konverb (*-ip*, *-erek*, *-e -e*, *-ince*, *-ken*) platí, že jeho agens (~podmět) musí být shodný s podmětem hlavního slovesa?

6 Handout

1. Jak byste popsali rozdíl ve významech konverb *-ince* a *-ken* (např. ve formě s aoristem *-rken*)?
2. Na které slovní druhy a které časy slovesa lze pojit příponu *-ken*?
3. Které z následujících konverb (*-ip*, *-erek*, *-e -e*, *-ince*, *-ken*) splňují tu vlastnost, že konverba jsou nesklonná forma slovesa? Uveďte protipříklady.

7 Handout

1. Jaké dvě konstrukce používáme pro vyjádření silnější nutnosti? S jakými se pojí pády?
2. Vyčáslujte v turečtině podle osoby a času vyjádření „já potřebuji peníze, ty potřebuješ peníze, ...“.

8 Handout

1. Uveďte tři různá použití slova *kendi*.
2. Jakým způsobem lze převést větu se zvrtným slovesem na větu s odpovídajícím činným slovesem bez zvrtné přípony?

9 Handout

1. Uveďte tři různá možná použití (významy) reciproční přípony.
2. Jakým způsobem lze převést větu se recipročním slovesem na větu s odpovídajícím činným slovesem bez reciproční přípony?

Extra

1. Jaký rozdíl v použití je mezi záložkami *sayesinde* a *yüzünden*?
2. Uveďte příklad dvou sloves, které mají vazbu s dativem.
3. Uveďte příklad dvou sloves, které mají vazbu s akuzativem.
4. Uveďte příklad dvou sloves, které mají vazbu s ablativem.
5. Uveďte příklad slovesa, které má vazbu s lokativem.
6. Uveďte příklad slovesa, které má vazbu se záložkou.